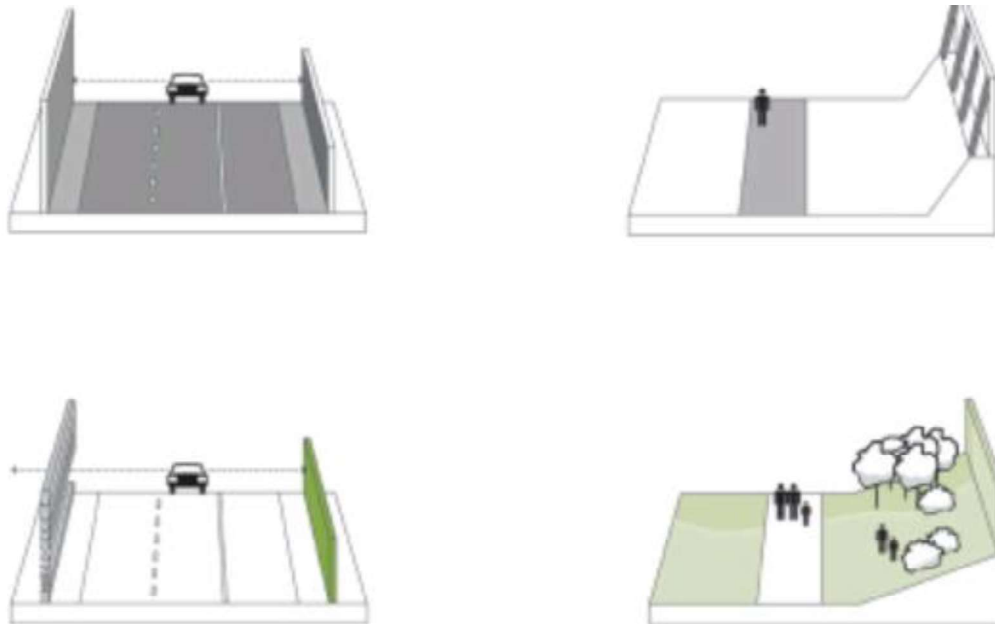

7.6 Nieuw mitigatieplan

Op basis van de analyse van de al bestaande mitigerende maatregelen uit het oude mitigatieplan vleermuizen, het ecologisch werkprotocol van ZuidPlus en het Ontwerp ecopassages en verblijfplaatsen ZuidPlus wordt hieronder het nieuwe mitigatieplan uitgewerkt per soort(groep) waar noodzakelijk vanuit Wnb. Dit dient te worden uitgewerkt in het ecologisch werkprotocol van de verantwoordelijke aannemer(s). Dit geldt overigens ook voor de omschrijving van de geactualiseerde maatregelen in paragraaf 7.2 t/m 7.5. In paragraaf 7.6.3 wordt specifiek ingegaan op de benodigde mitigatie die nodig is voor de werkzaamheden van knooppunt De Nieuwe Meer voor de komende vijf jaar zoals opgenomen in paragraaf 3.3.3.

7.6.1 *Algemene maatregelen*

- De werkzaamheden strekken zich over een groot gebied uit en gedurende een lange periode. Omdat de herplant van de bomen later is gepland, worden de werkzaamheden gefaseerd in tijd en ruimte uitgevoerd, rekening houdend met de seizoensactiviteit van de vleermuizen en broedvogels. Dit betreft maatwerk. Omdat een gedetailleerde fasering niet bekend is, zal een ecooloog de werkzaamheden begeleiden op basis van het ecologisch werkprotocol. Hierbij geldt ook het uitgangspunt van het "just in time" kappen van bomen en "as soon as possible" terugplanten van bomen;
- Er wordt een ecologisch werkprotocol (EWP) opgesteld. In het EWP worden alle maatregelen die nodig zijn ten behoeve van de aanwezige soorten, zoals opgenomen in dit mitigatieplan en waar nodig aangevuld met aanvullende maatregelen indien nodig naar aanleiding van de monitoring, vastgelegd. Dit EWP zal op de locatie aanwezig zijn en onder alle betrokken partijen bekend zijn. Werkzaamheden worden aantoonbaar conform dit protocol uitgevoerd;
- In dit protocol staat hoe er gehandeld moet worden als er onverwacht een beschermde soort wordt aangetroffen;
- Absorberende buitenbermschermen worden tweezijdig begroeid waar dit technisch mogelijk is (zie Figuur 7-5 voor een impressie);

② Het gevoel van muurwerking wordt geminimaliseerd door het samenhangende ontwerp van ruggengraat en groen buitenbermscherm.

③ Achterkanten bestaan niet. Verrommeling is verleden tijd door een samenhangend ontwerp van geluidsschermen, taluds en kerings.

Figuur 7-5. Impressie van de nieuwe situatie m.b.t. de taluds, geluidsschermen en keerwanden. Bron: Analyse stedenbouwkundige inpassing, ZuidPlus 2018.

- In de uiteindelijke situatie wordt een Groene Corridor gerealiseerd. In het document "Analyse stedenbouwkundige inpassing" (ZuidPlus, 2018) is deze Groene Corridor beschreven⁷. De groene corridor bestaat uit de volgende componenten:
  - Bestaande groengebieden aan, langs en in de Groene Corridor;
  - Wegbermen, groene ruimtes buiten de infrabundel en knooppunten;
  - Begroeiing van de geluidsschermen en de grondkerings;
  - Bomen op de pleinen;
  - Het getrapte landschap in het kerngebied inclusief het daklandschap;
  - Het daklandschap op de kappen en luifels.
- Terreinen die niet worden gebruikt voor gebouwen of infrastructuur worden voorzien van bomen en beplanting in de uiteindelijke situatie;
- Daken van de perrons en grote luifels worden voorzien van vegetatie;
- Nieuw aan te leggen waterpartijen en watergangen langs de A10 worden, waar mogelijk, onbeschoeid of worden voorzien van oeverbegroeiing waarbij gedacht kan worden aan meerjarig riet, lisdodde, etc.

7.6.2 Soortspecifieke maatregelen

Ter aanvulling op onderstaande maatregelen wordt ook intern binnen de organisatie ZAD verkend hoe samenwerking met de vereniging De Oeverlanden Blijven! kan leiden tot het realiseren van (aanvullende) mitigerende maatregelen buiten de TB-grenzen van ZAD en tot versterking van de biodiversiteit. Ten tijde van het schrijven van het mitigatieplan is dit nog niet concreet. Maatregelen

⁷ Per project wordt een stedenbouwkundige inpassing (vormgevingsdocument) uitgewerkt rekening houdend met de laatste eisen en wensen vanuit ZAD. Deze deelplannen kunnen straks op punten afwijken van de huidige plannen.

die volgen uit de samenwerking met vereniging De Oeverlanden Blijven! moeten gezien worden als een "ecologische plus" en niet noodzakelijk om de geplande werkzaamheden te mitigeren.

De mogelijke maatregelen in samenwerking met vereniging De Oeverlanden Blijven! zijn daardoor aanvullend op de maatregelen die noodzakelijk zijn voor het verkrijgen van de ontheffing.

Het inrichten van een waardevol natuurlandschap en nieuwe water- en oevernatuur, zoals beschreven in de ontwikkelstrategie van Landschapspark De Oeverlanden of bijvoorbeeld het Groenplan Verdi kunnen ook als toegevoegde waarde voor broedvogels en overige soorten dienen. Hierbij kan gedacht worden aan het creëren van nieuwe open ruigtes en bosrandstruwelen in bestaande bosgebieden zoals het Jaagpadbos en het Riekerbos, de realisatie van natuurlijke oevers langs het Nieuwe Meer, het aanleggen van luwte-eilanden met waterplanten en riet, het plaatsen van rifballen voor vissen en het versterken van de huidig aanwezige vleermuisbunker. De inzet van mitigerende maatregelen binnen de Oeverlanden en Verdi kunnen echter nog niet definitief worden opgenomen. In de komende periode worden voortgang en deze mogelijkheden verder uitgezocht.

Broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten

In het plangebied is de aanwezigheid van broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten niet uit te sluiten. Deze soorten zijn niet gebonden aan één locatie en zijn hierdoor als algemeen opgenomen. Indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaatsvinden zijn diverse negatieve effecten te verwachten (doden en verstoren van (jonge) dieren en verlies van nesten).

Om negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden te voorkomen dienen de volgende mitigerende maatregelen uitgevoerd te worden:

- Resterende kapwerkzaamheden ten weerszijden van de A10 dienen plaats te vinden buiten de kwetsbare periode van broedvogels. Het broedseizoen loopt grofweg van half maart t/m half juli. Het broedseizoen kan jaarlijks afwijken, afhankelijk van klimatologische en meteorologische omstandigheden voorafgaand en tijdens de werkzaamheden. Om het broedseizoen te vermijden wordt bomenkap in principe uitgevoerd in de periode half oktober t/m half maart;
- Als kapwerkzaamheden toch binnen de kwetsbare periode van broedvogels moeten worden uitgevoerd, vindt vooraf aan de werkzaamheden een ecologische schouw plaats om de eventuele aanwezigheid van beschermde soorten vast te stellen of uit te sluiten;
- Als er ongebruikte nesten van broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten worden aangetroffen buiten de kwetsbare periode, dan worden deze op de juiste manier verwijderd, voorafgaand aan de werkzaamheden, onder begeleiding van een ecooloog;
- Op werkterreinen waar vogels kunnen gaan broeden wordt voorafgaand aan de werkzaamheden de vegetatie ter plaatse verwijderd om te voorkomen dat broedvogels zich hier nog kunnen vestigen. Hierbij wordt ook rekening gehouden met grondbroeders. Dit gebeurt alleen indien de beoogde maatregelen zullen leiden tot negatieve effecten op de mogelijk aanwezige soorten;
- Om te voorkomen dat oeverzwaluwen op de werkterreinen gaan nestelen worden grond- en zandtaluds vanaf medio mei tot begin augustus altijd onder een flauwe hellingshoek van maximaal 45 graden afgewerkt.
- Langs de A10 worden grondkerende constructies met te begroeien bioblocks of alternatief geplaatst indien het niet mogelijk is om een groen talud te realiseren. Deze bioblocks of alternatief bestaan uit verdroogd en geperst plantmateriaal. Door het realiseren van nestvoorzieningen voor vogels in deze bioblocks of alternatief kan het eventueel verloren gaan van reeds aanwezige nestvoorzieningen gecompenseerd worden (zie Tabel 7-6 en Tabel 7-7);

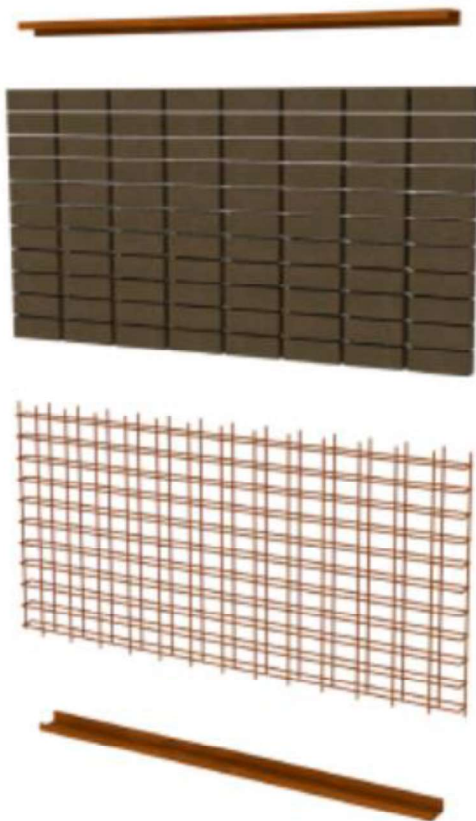
- Bij een calamiteit (bijvoorbeeld een recent gevestigde beschermde soort) wordt het werk tijdelijk stilgelegd en stelt de ecooloog passende maatregelen voor, in overleg met de uitvoerder en een ecooloog van ZAD.

Broedvogels met jaarrond beschermd nest

Binnen en in de directe omgeving van het plangebied zijn verschillende nesten aangetroffen die geschikt zijn als broedlocatie voor roofvogels zoals sperwer en buizerd. Ook al zijn er in 2020 geen roofvogels aangetroffen, delen van het plangebied zijn wel potentieel geschikt voor roofvogels. In 2021 is nogmaals een roofvogelmonitoring uitgevoerd. Hierbij zijn twee sperwernesten binnen het plangebied en één buizerdnest in de nabijheid (maar buiten) het plangebied ZAD aangetroffen. In Figuur F 43 in bijlage F zijn de locaties van verschillende (onbezette) roofvogelnesten in 2021 weergegeven. In verband met de grote afstand tussen de werkzaamheden en het buizerdnest wordt alleen verder ingegaan op effecten op de sperwer. De werkzaamheden die mogelijk effect gaan hebben op de nestlocaties van de sperwer zullen echter pas na de op dit moment aangevraagde ontheffingsperiode plaatsvinden.

Door het uitvoeren van kapwerkzaamheden zal de aanwezige nestlocatie van de sperwer verdwijnen. Ook na specifieke mitigatie is ontheffing nodig voor het overtreden van de verbodsbepaling artikel 3.1 lid 2 van de Wnb. Daarnaast dienen ook algemene mitigerende maatregelen uitgevoerd te worden. Deze mitigerende maatregelen zijn ook nodig voor overige broedvogels met jaarrond beschermd nest die van het plangebied gebruik maken (buizerd, bosuil, steenuil), maar waarbij het niet gaat om het overtreden van verbodsbepalingen. Het gaat hier om:

- Kapwerkzaamheden ten weerszijden van de A10 vinden plaats buiten de kwetsbare periode van broedvogels, tenzij kan worden aangetoond met behulp van een ecologische schouw dat ter plaatse geen vogels broeden (zie volgende punt). Het broedseizoen loopt grofweg van half maart t/m half augustus. Het broedseizoen kan jaarlijks afwijken, afhankelijk van klimatologische en meteorologische omstandigheden voorafgaand en tijdens de werkzaamheden. Om het broedseizoen te vermijden wordt bomenkap in principe uitgevoerd in de periode half oktober t/m half maart;
- Als kapwerkzaamheden toch binnen de kwetsbare periode van broedvogels moeten worden uitgevoerd, wordt vooraf aan de werkzaamheden een ecologische schouw uitgevoerd om de eventuele aanwezigheid van beschermde soorten vast te stellen of uit te sluiten. Werkzaamheden mogen pas starten na vrijgave door een ecooloog en onder begeleiding van een ecooloog. Bij de vrijgave worden de kwetsbare seizoenen van soorten in acht genomen;
- Voorafgaand aan het inrichten van een werkterrein of het uitvoeren van de werkzaamheden inspecteert een ecooloog het terrein grondig om te beoordelen of er geen jaarrond beschermd vogelnesten aanwezig zijn en of er geen vogels aan het broeden zijn;
- Op werkterreinen waar vogels kunnen gaan broeden en negatieve effecten zijn te verwachten vanuit de ruimtelijke ingreep, wordt voorafgaand aan de werkzaamheden de opgaande vegetatie ter plaatse verwijderd om te voorkomen dat broedvogels zich hier nog kunnen vestigen;
- Bij een calamiteit (bijvoorbeeld vaststelling van broedsels binnen het werkterrein die tijdens de ecologische schouw zijn gemist) wordt het werk tijdelijk stilgelegd en stelt de ecooloog passende maatregelen voor, in overleg met de uitvoerder en een ecooloog van ZAD.

Figuur 7-6. Impressie opbouw van de cassettes bioblocks. Bron: Analyse stedenbouwkundige inpassing, ZuidPlus 2018.

Figuur 7-7. Impressie van een afwerking grondkering en geluidsscherm met bioblocks en beplanting na 3 jaar. Bron: Analyse stedenbouwkundige inpassing, ZuidPlus 2018.

Vleermuizen

Binnen het plangebied van ZAD zijn essentiële vliegroutes (Kleine Wetering, Schinkel) en essentieel foerageergebied (Duivendrechtsevaart) vastgesteld in 2020. Uit het onderzoek van 2021 is gebleken dat deze nog steeds essentieel zijn. Verder dienen ook de taluds van de A10 nabij en tussen de knooppunten als essentiële foerageergebieden en vliegroutes. Ook is onder het viaduct bij de Kleine Wetering een paarterritorium geconstateerd. Een paarterritorium duidt op de aanwezigheid van een paarverblijfplaats. Naar verwachting bevindt deze paarverblijfplaats zich in een van de pijlers van de metro bij de Rozenoordbrug. Deze locatie valt echter niet onder de werkzaamheden voor Knooppunt De Nieuwe Meer.

Om negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden te voorkomen dienen de volgende mitigerende maatregelen uitgevoerd te worden:

- Kapwerkzaamheden van bomen (ten weerszijden van de A10) vinden plaats buiten de kwetsbare periode van vleermuizen voor zover hier sprake is van een essentiële migratie- en/of foerageerfunctie. De kwetsbare perioden lopen grofweg van half maart t/m half augustus. Om deze periode te vermijden wordt bomenkap uitgevoerd in de periode half oktober t/m half maart;
- Om de noord-zuid barrièrewerking voor vleermuizen ter hoogte van de tunnel te verminderen worden bomen op de stationspleinen geplant, al dan niet in boombakken;
- Directe (werk-)verlichting wordt zo veel mogelijk van aanwezige vegetatie en waterpartijen af gericht. Waar nodig wordt gebruik gemaakt van schermen om werkverlichting af te schermen of wordt gebruik gemaakt van vleermuisvriendelijke verlichting. In de ecologische werkprotocollen wordt deze maatregel gerelateerd aan de aanwezige functies voor vleermuizen in het gebied;
- (Bouw)verlichting wordt afgestemd met een ecooloog en waar mogelijk dagelijks uitgezet zodat deze na zonsondergang niet onnodig schijnt en geen vleermuizen worden verstoord in periode van 1 april tot half oktober;
- De Kleine Wetering mag niet volledig worden gedempt. Gedeeltelijke demping aan de westelijke oever is mogelijk, mits de houtblokken en stammen verplaatst worden naar de nieuwe westoever;
- Indien het niet mogelijk is om het verlies van de paarverblijfplaats bij het viaduct bij de Kleine Wetering te voorkomen worden tenminste vier alternatieve verblijfplaatsen binnen het plangebied of in de directe omgeving voorafgaand aan de start van de werkzaamheden, het actieve seizoen, en onder begeleiding van een deskundige op het gebied van vleermuizen. Dit is echter niet van toepassing in de huidige ontheffingsaanvraag;
- De 14 vleermuis kasten die verloren gaan door bomenkap worden met een factor 4 gecompenseerd. Mogelijke locaties zijn de keerwanden, bioblocks of de pijlers bij de Schinkelbruggen. De bomen waarin deze kasten zich bevinden vallen onder deelproject Tunnel, waarbij de start van de werkzaamheden en de kap van de bomen pas in 2016 zal plaatsvinden;
- Indien onverhoopt alsnog verblijfplaatsen aanwezig zijn (vastgesteld tijdens de monitoring) in te kappen bomen worden deze verblijfplaatsen ontmoedigd in de periode september t/m oktober en zonodig gecompenseerd. Bomenkap van bomen met aanwezige vleermuisverblijfplaatsen kan, zonder ontmoediging vooraf, niet plaatsvinden tussen half oktober en half maart;
- Beschermd gebiedsfuncties voor vleermuizen (essentieel foerageergebied, essentiële vliegroutes en de aanwezige paarverblijfplaats) blijven functioneel voor, tijdens en na de werkzaamheden of worden gecompenseerd/gemitigeerd. De verantwoordelijke aannemer zal dit onder begeleiding van een ecooloog uitwerken en verantwoorden in het betreffende Ecologisch werkprotocol. Dit kan gedaan worden door:
  - Behouden of z.s.m. herstellen van opgaande vegetatiestructuren;

- Tijdelijke vervangende geleidende (vegetatie)structuren (vleermuisschermen, verplaatsbare boom-/struikbakken);
- Inzaaien langer braakliggende percelen, randen en werkterreinen met inheemse, kruidenrijke zaadmengsels;
- Het afschermen van potentiële migratieroutes als opgaande vegetatie en water met schermen om (licht)verstoring te beperken;
- In de kwetsbare seizoenen zo volledig mogelijke duisternis op de werkterreinen en bij de werkzaamheden na zonsondergang en voor zonsopgang te creëren, bijvoorbeeld door het uitschakelen van de werkverlichting;
- Gebruik van vleermuisvriendelijke verlichting;
- Het aanbieden van ten minste vier alternatieve verblijfplaatsen in de nabijheid van de Kleine Wetering;
- Het 'as soon as possible' terugplanten van vegetatie op de taluds en/of groene keerwanden;
- Als tijdens de werkzaamheden toch blijkt dat nog verblijvende vleermuizen aanwezig zijn worden de werkzaamheden onmiddellijk gestopt en worden de juiste mitigerende maatregelen onder begeleiding van een ecologisch deskundige genomen om doden en verwonden van individuen te voorkomen;
- Langs de A10 worden grondkerende constructies met bioblocks geplaatst op locaties waar onvoldoende ruimte is voor groene taluds. Deze bioblocks bestaan uit verdroogd en geperst plantmateriaal, en worden begroeid. Door het realiseren van verblijfplaatsen voor vleermuizen, bijvoorbeeld door het inbouwen van prefab nestkasten of het creëren van openingen (de bioblocks hebben een spouw), wordt de waarde voor vleermuizen verhoogd. Door de begroeiingen zullen deze lijnvormige structuren ook ter mitigatie of compensatie van foerageergebieden en/of vliegroute dienen. Door de geluid- en windluwere zone en schaduw achter de schermen en keerwanden, is de verwachting dat vleermuizen hier graag gebruik van maken bij het foerageren en migreren. Deze voorzieningen worden daarbij aangesloten op het vleermuizenennetwerk;
- Bij ontwerp/aanleg van de fietstunnel ter hoogte van het Beatrixpark wordt ingezet op medegebruik door vleermuizen, door het donkerder laten van één zijkant van deze fietstunnel ten opzichte van de gedeelten die gebruik worden door het verkeer (na huidige aangevraagde ontheffingsperiode);
- Ter plaatse van de Amstel en Kleine Wetering vinden werkzaamheden plaats gedurende een aantal nachten (planning nog onbekend). Tijdens het kwetsbare seizoen worden gedurende deze nachten niet alleen geblindeerde bouwhekken gebruikt, maar wordt ook gezorgd dat directe verlichting naar boven wordt voorkomen door het plaatsen van afschermkappen op de lampen. Daarnaast wordt de vrije doorgang voor vleermuizen binnen de migratieroute niet geblokkeerd door obstakels (bouwhekken, schermen en lampen) (na huidige aangevraagde ontheffingsperiode);
- De genomen maatregelen voor vleermuizen worden op hun effectiviteit gemonitord. Gedurende de loop van het project wordt jaarlijks monitoring uitgevoerd vanaf 2022. Vleermuisonderzoek volgens het dan geldende protocol wordt driejaarlijks uitgevoerd. Bij het onderzoek wordt een ruimer gebied in beslag genomen dan enkel het plangebied (zowel ten noorden als ten zuiden van de A10) en wordt afgestemd op het functioneren van de (nieuwe) functies zoals beschreven in de natuurtoets;
- Indien op basis van de onderzoeken achteruitgang blijkt of blijkt dat de genomen maatregelen niet effectief zijn, wordt bekeken of aanpassing van de maatregelen noodzakelijk is;

Grondgebonden zoogdieren

Aanwezigheid van (verblijfplaatsen van) grondgebonden zoogdieren binnen het plangebied van ZAD is niet uitgesloten. Door het kappen van bomen en verwijderen van overige beplanting kunnen

schuilplekken verdwijnen en is er minder mogelijkheid voor de soorten om zich makkelijk te kunnen verplaatsen.

Om negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden op nog (incidenteel) aanwezige dieren zo klein mogelijk te houden, dienen wel de volgende mitigerende (zorgplicht)maatregelen genomen te worden:

- Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt een ecologische schouw uitgevoerd door een ecooloog om eventueel aanwezige grondgebonden zoogdieren te verplaatsen of te verbjagen naar nabij gelegen gebied, buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. De werkzaamheden moeten in principe binnen 2 weken na vrijgave van het terrein worden uitgevoerd, tenzij in de memo van de ecooloog anders is aangegeven. Bij de vrijgave worden de kwetsbare seizoenen van soorten in acht genomen;
- Werkzaamheden t.a.v. het kappen van bomen (inclusief de stobben) en verwijderen van beplanting worden uitgevoerd binnen de periode half oktober t/m half maart;
- Werkzaamheden worden onder begeleiding van een ecooloog uitgevoerd;
- Het plangebied wordt voor de daadwerkelijke start van de werkzaamheden en voor de kwetsbare perioden van grondgebonden zoogdieren ongeschikt gemaakt door het kort maaien van gras en het verwijderen van dekking (rondom konijnenholen);
- Bij ontwerp/aanleg van de fietstunnel ter hoogte van het Beatrixpark wordt ingezet op medegebruik door grondgebonden zoogdieren, door het donkerder (geheel onbelicht) laten van één van de zijanten van deze fietstunnel ten opzichte van de gedeelten die gebruikt worden door het verkeer en het inrichten van een faunastrook met voldoende dekking en geleiding voor grondgebonden zoogdieren;
- Bij het maaien of verwijderen van vegetatie wordt één kant op gewerkt en weg van eventueel water zodat mogelijke aanwezige individuen kunnen ontsnappen;
- Ongeschikt maken van een perceel vindt een week voorafgaand aan de werkzaamheden plaats en maaisel wordt direct afgevoerd;
- Werkzaamheden rondom konijnenburchten worden uitgevoerd in de periode augustus t/m november;
- Indien konijnen ontmoedigd moeten worden, wordt dit op een diervriendelijke manier in lijn met het eerder opgestelde konijnenprotocol (ZuidPlus, 2019c) gedaan, namelijk:
  - Verpesten: het ongeschikt maken van het plangebied (zonder verblijfplaatsen aan te tasten) zodat konijnen op een ander plek een beter leefgebied kunnen vinden en uit het plangebied vertrekken. Dit kan bijvoorbeeld gedaan worden door ervoor te zorgen dat er geen gras meer kan groeien en ervoor te zorgen dat dekking bij en rondom het hol en foerageergebied verdwijnt;
  - Verbjagen: dit kan gedaan worden door trillingen in de bodem, onder begeleiding van een deskundige veldecoloog;
- In de eindsituatie wordt nieuw leefgebied voor kleine grondgebonden zoogdieren gecreëerd door het realiseren van marterhopen en rommelhoekjes.

Rugstreepad

De rugstreepad is in het plangebied niet aangetroffen tijdens de uitgevoerde inventarisaties maar is niet uit te sluiten binnen het plangebied. De rugstreepad kan zich over grote afstanden verplaatsen waardoor het mogelijk is dat deze zich tijdens de werkzaamheden kan vestigen in het gebied. Bij het kaal maken van terreinen en het aanbrengen van zandlichamen is het mogelijk dat de rugstreepad in het werkgebied een geschikt leefgebied vindt. Om negatieve effecten op de rugstreepad te voorkomen dienen de volgende preventieve maatregelen uitgevoerd te worden:

- Een ecologisch deskundige op het gebied van rugstreepad is bij de werkzaamheden op deze terreinen in het actieve seizoen van deze soort aanwezig en kan uitsluiten dat rugstreepad aanwezig is in het gebied;

- Indien blijkt dat er individuen of eisnoeren van rugstreeppad aanwezig zijn worden deze door een ecologisch deskundige op het gebied van rugstreeppad gevangen en verplaatst naar buiten het gebied;
- Scherm potentiële leefgebieden waar gewerkt wordt af met amfibieëndoek om vestiging te voorkomen van deze snelle kolonisor van kale en braakliggende terreinen. Dit geldt in ieder geval voor de actieve periode van de rugstreeppad.

Vissen en amfibieën

De aanwezigheid van algemeen voorkomende vissen en amfibieën binnen de plangrenzen van ZAD is niet uit te sluiten door de aanwezigheid van verschillende waterpartijen. Het gaat hier om niet beschermde, vrijgestelde soorten. De laatste quickscan is uitgevoerd in 2020. Dit laat onverlet dat de hieronder voorgestelde maatregelen van toepassing zijn op nog niet onderzochte locaties, maar waar wel werkzaamheden plaatsvinden. De werkzaamheden in of nabij deze waterpartijen kunnen zorgen voor verstoring, doden of verwonden van algemeen voorkomende vissen, amfibieën en reptielen.

Om negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden op deze algemeen voorkomende soorten zo klein mogelijk te houden, worden de volgende mitigerende maatregelen genomen:

- Voer de werkzaamheden gefaseerd uit en werk, waar mogelijk, rustig in één richting;
- Bij het dempen van een hele watergang wordt deze na afstemming met een ecooloog voorafgaand aan de werkzaamheden leeggevist waar noodzakelijk. Indien maar een deel van een watergang wordt vergraven of gedempt dan gebeurt het vergraven en/of dempen van de watergangen in de richting van het deel van de watergangen die gehandhaafd blijven. Indien dit niet mogelijk is dan wordt de watergang na afstemming met een ecooloog voorafgaand aan de werkzaamheden afgedamd en leeggevist. In alle gevallen worden de gevangen faunasoorten in afstemming met de ecooloog direct uitgezet in een vergelijkbare watergang van hetzelfde watersysteem nabij de leeggeviste watergang waar geen werkzaamheden plaatsvinden;
- Het dempen van watergangen voor algemeen voorkomende soorten kan het gehele jaar zo lang de temperatuur van het water niet lager is dan 10°C, want dan zijn de vissen niet actief;
- Waar nodig worden amfibieschermen geplaatst om te voorkomen dat amfibieën toegang hebben tot het werkterrein.

7.6.3 Mitigatie t.b.v. komende vijf jaar

In deze paragraaf wordt ingegaan op de benodigde mitigatie voor de werkzaamheden t.b.v. knooppunt De Nieuwe Meer en de effecten op aanwezige soorten (zoals beschreven in paragraaf 3.3.3 en 5.4.8). De hierboven beschreven (algemene) mitigerende maatregelen gelden ook voor de locaties waar de komende vijf jaar werkzaamheden uitgevoerd gaan worden. Echter, hieronder is (waar mogelijk) specifiek ingegaan op de locaties en zijn specifieke mitigerende maatregelen benoemd.

Met onderstaande mitigerende maatregelen zet ZAD in op het functioneel houden van het aanwezige vleermuisnetwerk voor de betreffende soorten.

Werkterreinen

Onderstaande mitigerende maatregelen zijn, waar mogelijk, van toepassing op alle werkterreinen van Knooppunt De Nieuwe Meer.

Door het kappen van de bomen zullen (delen van) functies voor vleermuizen (tijdelijk) verloren gaan. De volgende mitigerende maatregelen worden hiervoor uitgevoerd:

- Werkterrein Oude Haagseweg:
  - Ten noorden van de Oude Haagseweg (werkterrein OHW) blijft de beplante oever van de aanwezige waterloop behouden;
  - De verlichting op het werkterrein wordt te allen tijde van de oever van de waterloop afgericht tijdens de werkzaamheden;
  - Tijdelijke boombakken worden langs de oever van de waterloop geplaatst voorafgaand aan het actieve seizoen van vleermuizen in het jaar van kap;
  - Na het uitvoeren van de werkzaamheden, wanneer het werkterrein niet meer in gebruik is, vindt hier herplant van bomen en vegetatie zo snel mogelijk plaats (as soon as possible).
- Werkterrein 20A Schinkel Zuid:
  - Ten westen van de Schinkel, bij het Jaagpad, worden geleidende elementen geplaatst om de vliegroute te behouden. Dit wordt gedaan door geleidingsschermen of tijdelijke boombakken voorafgaand aan het actieve seizoen van vleermuizen in het jaar van kap te plaatsen;
  - Na uitvoeren van de werkzaamheden, vindt hier herplant van bomen en vegetatie zo snel mogelijk plaats.

Overige locaties

- De werkzaamheden rondom de aansluiting S108 zijn verdeeld over de deelprojecten Knooppunt De Nieuwe Meer en deelproject Tunnel. Het verwijderen van de noordelijke toerit en het aanpassen van de zuidelijke afrit valt onder Knooppunt De Nieuwe Meer. Het aanpassen van de noordelijke afrit en het verleggen van de zuidelijke toerit valt onder Tunnel. Volledigheidshalve zijn mogelijke mitigerende maatregelen met betrekking tot de S108 hieronder (grijs) opgenomen:

Ten zuiden van A10

- De watergang tussen het Deloittegebouw en de Parnassusweg zal t.b.v. de bouw van deelproject Tunnel eind 2026/begin 2027 gedempt worden. Het water dat gedempt wordt, is al gecompenseerd buiten de TB-grens. Het water dat nog gedempt moet worden is ook reeds gecompenseerd. Na uitvoering van het Tunnel project komt een watergang terug bij de begraafplaats en het Deloitte gebouw;
- De oever van de watergang blijft begroeid of wordt ingezaaid met een inheems en onbespoten kruidenmengsel voorafgaand aan het actieve seizoen van vleermuizen in het jaar van kap;
- Er worden geleidende elementen geplaatst langs de watergang. Dit wordt gedaan met geleidingsschermen of tijdelijke boombakken voorafgaand aan het actieve seizoen van vleermuizen in het jaar van kap;
- De ruimte tussen de werkzaamheden en de oever van de watergang wordt afgeschermd met schermen;
- Verlichting wordt te allen tijde van de watergang en bijbehorende vegetatie af gericht tijdens de werkzaamheden.
- Na uitvoering van de werkzaamheden wordt de oever van de watergang weer zo snel mogelijk begroeid t.b.v. de vliegroute.

Pagina: 116/203
Datum: 30-8-2022
Status: [Document status]

Ten noorden van A10

- De watergang ten oosten en zuiden van Begraafplaats Buitenveldert blijft;
- De oever van de watergang blijft begroeid of wordt ingezaaid met een inheems en onbespoten kruidenmengsel voorafgaand aan het actieve seizoen van vleermuizen in het jaar van kap;
- De ruimte tussen de werkzaamheden en de oever van de watergang wordt afgeschermd met schermen;
- Verlichting wordt te allen tijde van de watergang en bijbehorende vegetatie af gericht tijdens de werkzaamheden.

Ter aanvulling op bovenstaande maatregelen zal ZAD mitigerende maatregelen ter versterking van de biodiversiteit in het gebied verkennen. Hierbij kan gedacht worden aan het plaatsen van oeverrollen met vegetatie, vleermuispalen en een natuurvriendelijke oever. Ook maatregelen in samenwerking met vereniging De Oeverlanden Blijven! worden hierbij verkend. Deze maatregelen zijn aanvullend op de maatregelen die noodzakelijk zijn voor het verkrijgen van een ontheffing Wnb (ecologische plus).

7.6.4 Voorwaarden

- De uitvoerende partijen moeten in verband met de opgenoemde beschermde soorten aan het volgende voldoen: Voorafgaand aan de start van de werkzaamheden wordt door de ecooloog van betreffende aannemer(s) een ecologisch werkprotocol opgesteld en door een ecooloog vanuit ZAD gecheckt of dit in lijn is met de ontheffingsvoorwaarden⁸. In dit werkprotocol wordt in detail beschreven hoe zorgvuldig omgegaan wordt met flora en fauna tijdens de werkzaamheden conform de ontheffing Wnb. Daarnaast worden de toe te passen mitigerende maatregelen in detail uitgewerkt.
- Het ecologisch werkprotocol moet op de locatie aanwezig zijn. Daarnaast moet het ecologisch werkprotocol onder alle betrokken partijen bekend zijn. Hiervoor worden de uitvoerders persoonlijk ingelicht. Indien er door een daartoe bevoegd persoon gevraagd wordt naar de documenten kunnen deze ter verantwoording van de werkzaamheden getoond worden.
- Tijdens de werkzaamheden wordt een ecologisch logboek door de aannemer bijgehouden. Hierin worden de acties en gemaakte afspraken ter onderbouwing van het naleven van de mitigerende maatregelen door de betrokken partijen bijgehouden.
- De betrokken ecooloog informeert de uitvoerders ter plaatse bij de vrijgave van het werkgebied/werkterrein waarmee ze rekening moet houden. Bij de vrijgave worden de kwetsbare seizoenen van soorten in acht genomen. Daarnaast informeert de ecooloog de uitvoerder ter plaatse indien ze rekening moeten houden met andere soorten vanwege nieuwe waarnemingen ter plaatse van een werkgebied

7.6.5 Zorgplicht

De algemene zorgplicht (Artikel 1.11 Wnb) is altijd aan de orde voor iedere soort. Voorafgaand en tijdens de werkzaamheden betekent dit dat de volgende maatregelen moeten worden toegepast. Dit is geen limitatieve lijst.

- Alle werkzaamheden worden uitgevoerd met in acht name van de algemene zorgplicht in het kader van alle (Wnb beschermde) soorten;

---

⁸ ZAD is als ontheffingshouder eindverantwoordelijk voor adequate uitvoering conform de ontheffing Wnb en zal vanuit die rol de Ecologische werkprotocollen controleren op volledigheid.

- Bij een waarneming van een beschermde soorten tijdens de werkzaamheden worden de betreffende werkzaamheden stilgelegd en wordt een ecooloog ingeschakeld om de juiste maatregelen te nemen. Samen met de ecooloog worden de vervolgstappen bepaald. Na akkoord (en vrijgave) van de ecooloog kunnen de werkzaamheden weer hervat worden;
- Voorafgaand aan de werkzaamheden brengt een ecooloog een bezoek aan het gebied en verplaatst daarbij actief eventueel aanwezige algemene grondgebonden soorten naar een rustige en veilige plek direct buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. De periode en handelingen dienen ruim voor aanvang van de werkzaamheden te worden afgestemd met de te betrekken ecooloog.